

FYLKESRÅDSAK NR.: **168/06**

Løpenr.: 23658/06
Saknr.: 06/2774-141
Ark.nr.: PRO
Dato: 25.09.2006

Til: Fylkesrådet

Fra: Fylkesråden for næring

NÆRINGSRETTEDE UTVIKLINGSTILTAK KAP. 551.61 (RDA) - RDA-PROSESSEN I TROMSØ

...

Utrykte vedlegg: Gjennomføring av regional differensiert arbeidsgiveravgift og næringsrettede utviklingsmidler i Tromsø – avklaring av prinsipper (Arbeidsnotat ble drøftet i fylkesrådets arbeidsmøte 12.9.2006).

EU kommisjonen og EFTAs overvåkingsorgan ESA har vedtatt nye retningslinjer for regionalstøtte. Disse skal gjelde fra 1. januar 2007 til 31. desember 2013. Fra norsk ståsted har differensiert arbeidsgiveravgift vært en av de viktigste sakene, og det er nå klart at differensiert arbeidsgiveravgift blir gjeninnført med en del unntak. Regjeringa har også vært opptatt av alternative ordninger til de områdene som får økt arbeidsgiveravgift sammenlignet med 2003. Dette omfatter blant annet en ordning med reduserte satser for fiskeri- og landbruksvirksomheter som ikke er omfattet av EØS avtalen, kompensasjon til kommunal og statlig sektor samt **næringsrettede midler til regional utvikling**.

Næringsretta midler til regional utvikling

I St. meld nr 21 (2005-2006) *Hjarte for heile landet. Om distrikts- og regionalpolitikken*, legger regjeringa opp til en videreføring av en ordning med næringsrettede midler til regional utvikling i de områdene som ikke får gjeninnført samme lave sats for arbeidsgiveravgift som de hadde i 2003.

I Troms vil Tromsø få gjeninnført differensiert arbeidsgiveravgift, men med høyere sats (7,9 %) enn resten av fylket (5,1 %). Ordningen med næringsrettede midler vil dermed bli delvis

gjennomført i Tromsø. Pr i dag er omfanget av de næringsrettede midlene uavklartⁱ. Regjeringa legger opp til at de kompensierende tiltakene skal ligge fast inntil nytt regelverk for regionalstøtte vedtas i 2013.

Rammebetingelser for prosessen i Tromsø

Regjeringa legger opp til at fylkeskommunen, som **folkevalgt** organ, skal ha en styrket rolle og at **fylkestinget** skal ta endelig beslutning om bruken av midlene. Fylkeskommunen har en viktig rolle med å se sammenhenger og få til samarbeid mellom ulike aktører om strategier og innsats for å fremme positiv **samfunnsutvikling** i området. Fylkestingets beslutning om bruk av midlene skal ta utgangspunkt i utfordringer og behov næringslivet, fou-miljø, kommune, universitet og høgskole har gitt som innspill i partnerskapsarbeidet.

Regjeringen mener det er viktig å bygge videre på de positive sidene ved måten disse midlene blir forvaltet på i dag. Det som har utpekt seg som særdeles positivt er det aktive engasjementet fra næringslivet (Resultat av følgestudie gjennomført av Møreforskning), som har manifestert seg i nye nettverk, samarbeidskonstellasjoner og måter å tenke samarbeid på mellom bedrifter. Det vektlegges derfor at næringslivet skal være en sentral premissleverandør i **utformingen av tiltak** for bruken av midlene.

Virkemiddelet skal heller ikke ses på som et selvstendig virkemiddel. Det skal være tett kobling og koordinering mellom dette virkemiddelet og andre virkemiddel som er delegert til fylkeskommunen. **Økt samhandling** skal forenkle prosesser og trekke veksler på de positive sidene, og kanskje spesielt næringslivets nye engasjement.

Det skal også være mer **samkjørte planprosesser**, hvor innretningen av den nye ordningen skal være i tråd med mål og overordnede strategier i fylkesplanen.

Fylkeskommunene vil i oktober få orienteringsbrev fra Kommunal- og regionaldepartementet om rammene for ordninga. Stortingsbehandlninga i høst og tilskuddsbrev i januar vil gi de endelige rammer for ordninga.

Handlingsplan for Tromsø

Fylkesrådet legger opp til en lignende prosess i Tromsø som i Bodø og foreslår derfor at det opprettes en styringsgruppe for utarbeidelse av handlingsplanen for de næringsrettede utviklingsmidlene. Styringsgruppen får mandat til å utarbeide en handlingsplan som inneholder forslag til innsatsområder, strategier, eventuelt tiltak og forvaltningsmodell. Fylkeskommunen har styringsansvaret for planprosessen. Planen skal forelegges fylkestinget i februar 2007.

ⁱ Finansdepartementet har anslått en merkostnad for bedriftene i Norge til å ligge på om lag 600 millioner kr i 2007, mot 1,8 mrd i 2006. Av dette regner man med at halvparten vil bli fordelt mellom Bodø og Tromsø.

Fylkesrådet foreslår at styringsgruppen blir sammensatt som følger:

- Fylkesråd for næring (leder)
- Ordfører i Tromsø kommune
- Næringsforeningen i Tromsøregionen
- NHO Troms

Fylkesrådet foreslår at styringsgruppen får et mandat til å oppnevne en administrativ arbeidsgruppe som skal ha det operative ansvaret for utarbeidelsen av handlingsplanen. Arbeidsgruppen skal ha deltakelse fra Tromsø kommune (leder), Troms fylkeskommune, Innovasjon Norge, Næringsforeningen i Tromsøregionen, NHO Troms og kunnskapsmiljøet i Tromsø.

Basert på erfaringer så langt i RDA-arbeid, har det vært viktig å finne balansen mellom bedriftsrettede – og kompetansehevingstiltak og tilrettelegging for å øke konkurransekraften i regionen. I lys av dette og hensyntagen til samkjørte planprosesser og at midlene skal være i tråd med overordnede strategier i fylkesplanen, tilrår fylkesrådet en handlingsplan som består av tre innsatsområder:

1. Bedriftsrettet; denne delen skal ha fokus på utviklings –og kompetansehevingstiltak i bedriftene. Det krever tett samkjøring med Innovasjon Norge.
2. Utviklingsprogram Tromsø.
3. Tromsø som regional motor; for å styrke næringslivets konkurransedyktighet på sikt.

I det videre arbeidet bør man også vurdere om det er hensiktsmessig å videreføre eksisterende ordninger som kommer næringslivet direkte til gode (Transportstøtte, butikkstøtte, FIFT etc).

Det kan være hensiktsmessig at forvaltningen for de ulike delene har ulik forvaltningsmodell/beslutningsstruktur. For eksempel vil man i forhold til bedriftsrettede virkemidler måtte følge de allerede notifiserte ordningene gjennom Innovasjon Norge. Dette fordrer også at beslutningsstrukturen innad i Innovasjon Norge må følges, eller tilpasninger i forhold til denne gjøres. Det kan også tenkes at del 2 i modellen (Utviklingsprogram Tromsø) kanaliseres gjennom det kommunale utviklingsfondet og følger den etablerte forvaltningsstrukturen her.

Troms fylkeskommune, Tromsø kommune og Næringsforeningen i Tromsøregionen har gjennomført et drøftingsmøte vedrørende organisering rundt utarbeidelse av handlingsplan. Partene var enig om at det skulle etableres en styringsgruppe og arbeidsgruppe som beskrevet ovenfor.

Fylkesrådet foreslår at styringsgruppen får følgende mandat:

Styringsgruppen får i oppgave å utarbeide utkast til handlingsplanen for bruken av de næringsrettede utviklingsmidlene. Styringsgruppen legger fram utkast til fylkesråd for næring innen 1.12.2006. Uttkast til handlingsplan skal inneholde:

- forslag til innsatsområder,
- strategier,
- eventuelt tiltak,
- beslutningsstruktur.

Det legges opp til en åpen og bred planprosess der berørte bedrifter, bransjer og miljøer får mulighet til å påvirke innsatsområdene og disponering av midlene. Erfaringer fra det pågående RDA-arbeidet skal vektlegges og i arbeidet med handlingsplanen skal man vurdere om det er hensiktsmessig å videreføre eksisterende ordninger (Transportstøtte, butikkstøtte, FIFT etc).

Det skal også vektlegges en tett kobling mellom de næringsrettede utviklingsmidlene og andre virkemidler for regional utvikling. Formålet og bruken av midlene skal understøtte fylkesplanens mål og strategier og samordnes med andre strategiplaner/avtaler av betydning. Fylkesrådet legger frem handlingsplanen overfor fylkestinget i februar.

- *Handlingsplanen bør organiseres i tre strategiske innsatsområder:*
 - *Bedriftsrettet*
 - *Utviklingsprogram Tromsø*
 - *Tromsø som regional motor*
- *Tromsø kommune gjennomfører planprosessen for den bedriftsrettede delen av programmet i nært samarbeid med Innovasjon Norge.*
- *Tromsø kommune gjennomfører også prosessen fram til Utviklingsprogram Tromsø.*
- *I arbeidet med "Tromsø som regional motor" må vedtatte planer og etablerte partnerskapsprosesser gjøres relevant. Som regional utviklingsaktør må fylkeskommunen ha ansvaret for å legge til rette for slike prosesser. Det vil være naturlig at Troms fylkeskommune står sentralt i denne prosessen.*

Styringsgruppen får også mandat til å oppnevne en administrativ arbeidsgruppe som skal ha det operative ansvaret for utarbeidelsen av handlingsplanen. Arbeidsgruppen skal ha deltakelse fra Tromsø kommune (leder), Troms fylkeskommune, Innovasjon Norge, Næringsforeningen i Tromsøregionen, NHO Troms og kunnskapsmiljøet i Tromsø.

...

Innstilling:

...

Fylkesrådet i Troms har behandlet sak vedrørende *Næringsrettede utviklingsmidler og RDA prosessen i Tromsø* og ønsker å følge opp drøftingsmøtet mellom Troms fylkeskommune, Tromsø kommune og Næringsforeningen i Tromsøregionen vedrørende organisering av arbeidet rundt utarbeidelse av handlingsplanen:

1. Fylkesrådet oppnevner en styringsgruppe som skal bestå av følgende representanter:
 - Fylkesråd for næring (leder)
 - Ordfører i Tromsø kommune
 - NHO Troms
 - Næringsforeningen i Tromsøregionen

2. Fylkesrådet gir styringsgruppen følgende mandat:

Styringsgruppen får i oppgave å utarbeide utkast til handlingsplanen for bruken av de næringsrettede utviklingsmidlene. Styringsgruppen legger fram utkast til fylkesråd for næring innen 1.12.2006. Utkast til handlingsplan skal inneholde:

- *forslag til innsatsområder,*
- *strategier,*
- *eventuelt tiltak,*
- *beslutningsstruktur.*

Det legges opp til en åpen og bred planprosess der berørte bedrifter, bransjer og miljøer får mulighet til å påvirke innsatsområdene og disponering av midlene. Erfaringer fra det pågående RDA-arbeidet skal vektlegges og i arbeidet med handlingsplanen skal man vurdere om det er hensiktsmessig å videreføre eksisterende ordninger (Transportstøtte, butikkstøtte, FIFT etc).

Det skal også vektlegges en tett kobling mellom de næringsrettede utviklingsmidlene og andre virkemidler for regional utvikling. Formålet og bruken av midlene skal understøtte fylkesplanens mål og strategier og samordnes med andre strategiplaner/avtaler av betydning. Fylkesrådet legger frem handlingsplanen overfor fylkestinget i februar.

- *Handlingsplanen bør organiseres i tre strategiske innsatsområder:*
 - *Bedriftsrettet*
 - *Utviklingsprogram Tromsø*
 - *Tromsø som regional motor*
- *Tromsø kommune gjennomfører planprosessen for den bedriftsrettede delen av programmet i nært samarbeid med Innovasjon Norge.*
- *Tromsø kommune gjennomfører også prosessen fram til Utviklingsprogram Tromsø.*
- *I arbeidet med "Tromsø som regional motor" må vedtatte planer og etablerte partnerskapsprosesser gjøres relevant. Som regional utviklingsaktør må fylkeskommunen ha ansvaret for å legge til rette for slike prosesser. Det vil være naturlig at Troms fylkeskommune står sentralt i denne prosessen.*

Styringsgruppen får også mandat til å oppnevne en administrativ arbeidsgruppe som skal ha det operative ansvaret for utarbeidelsen av handlingsplanen. Arbeidsgruppen skal ha deltakelse fra Tromsø kommune (leder), Troms fylkeskommune, Innovasjon Norge, Næringsforeningen i Tromsøregionen, NHO Troms og kunnskapsmiljøet i Tromsø.

:::

Tromsø, 25.9.2006

Irene Lange Nordahl
Fylkesråd for næring